

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Substantia, & Proprietatibus naturalibus Angelorum

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1652

Capvt I. An fide, & ratione constet dari aliquid creatum spirituale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38892

3
LIBER
NONVS.

De Angelis.

CAPVT I.

*An fide, & ratione constet dari
aliquid creatum spirituale.*

I CIRCA hoc er-
rarunt multi
Antiquorum,
quos 4. *Phys.*

& alibi sæpè reprobatur Arist. Hi
enim intellectu imaginationē,
& sensum transcendere nō va-
lentes, idem voluere esse ima-
ginabile, sensibile, ac intelli-
gibile; & consequenter intelle-

A 2 ctum,

atum, & sensum. Ex hoc ortus
est error Sadducæorum: omnia
atque adeò & Deum esse
corpora. Ortus est etiam aliqua
ex parte error Manichæorum
ponentium Deum esse lucem,
quandam corpoream, & cœ-
tera omnia esse ipsius particu-
lam. Circa hoc errauit etiam
Origenes, qui dixit, quòd nulla
substantia præter Trinitatem,
Diuinam absque corpore po-
test subsistere. Contra hos sæ-
pè, ac multipliciter arguit San-
ctus Thomas: Et primùm *q. 5.*
art. 1. prima parte sic probatur
à S. Doctore dari ens spirituale.
Præcipuus finis in productio-
ne creaturarum, est assimilatio
effectus ad primam causam,
cuius assimilationis perfectio
in eo est, quod effectus imite-
tur

De Angelis. Cap. I. 5

tur causam secundū illud prædicatum, per quod causa operatur. Cum igitur prima causa creaturas producat per intellectum, & voluntatem; ad perfectionem causandi vniuersum requiritur, quod in vniuerso sint creaturæ intellectuales, ac proinde spirituales. Cum intelligere, nec corporis actus esse possit, nec corporeæ virtutis.

2 Non obstat huic rationi; quod in Deo identificentur omnia prædicata, & consequenter, quod quando assimilat sibi effectus productos, in aliquo prædicato, puta lapidem in esse substantiæ: dum ipsum producit, assimilet etiam in eo per quod ipsum producit; etiam si lapis non sit intellectiuis: non

A 3 in-

inquam id obstat; quamuis enim in Deo non distinguantur physicè prædicata, distinguuntur logicè; in quantum ex simplici entitate diuina, diuersi gradus abstrahi possunt includentes hæc, vel illa entia, cum his, vel ijs prædicatis. Ad perfectionē autem virtutis actiuæ spectat assimilare sibi effectum, non utcumque, sed in tali prædicato, ratione cuius habeat effectus constitui in eo gradu, ad quem spectat virtus actiua. Vndè cum perfectio virtutis actiuæ in hoc consistat, quod sit principaliter determinatiua effectus, & quod hic sit illi imputabilis, ut mouenti, nō ut motæ; cumque ad hoc requiratur, ut causa intelligat, & velit; quoniam
 quæ

De Angelis. Cap. I. 7

quæ carent intellectu, & voluntate sunt potius instrumenta, & mota, quam mouentia; proindè ad perfectionem Dei, vt agentis, spectat quod assimilet sibi suos effectus secundùm intellectum, & voluntatem, & sic quod eiusmodi entia non desint vniuerso.

3 Illud autè alterũ assumptũ S. Th. quod scilicet entia intellectiua sint spiritualia infra probat S. Doctor q. 75. Ad cuius rationũ euidenciam sciendũ est quod spiritualitas concluditur ex duobus: Primò ex indiuisibilitate formæ. Secundò ex eius independentia à materia: Vtrumque verò probatur in casu nostro. Et primò probatur principium intellectiuũ esse indiuisibile. Vnumquodq.

A 4 enim

enim intelligens dicit *ego*, per
quod non significat plura, sed
vnum: & amat se amore bene-
uolentiæ, qui semper est resolu-
bilis, vel ad plura quidem, sed
indiuidua, vel ad vnicum sim-
plex. Ergo vnumquodque in-
telligens non est aliquid quan-
tum, & diuisibile in infinitum,
& cum ex alia parte non com-
plectatur multa indiuidua, est
simplex, & vnicum. Quod au-
tem præterea ens intellectiuū
fit independens à materia, pa-
tet multipliciter. Primò, quo-
niam experimur nos aliter af-
fici ad nostrum intellectum, &
voluntatem, ac ad nostrum
corpus: ad hoc enim afficimur,
vt ad instrumentum vtile, &
ad aliquid nostrum; ad intelle-
ctum verò, vt ad nos ipsos. Er-
gò

De Angelis. Cap. I. 9

gò intellectus habet in nobis
esse distinctum, ac separabile
à corpore. Aliter ad corpus af-
ficeremur secūdum naturam,
sicut afficimur ad nos, & proin-
de magis afficeremur ad quā-
cumque nostri corporis partē,
quam ad amicos, filiosque.
Hoc verò experientia patet ef-
se falsum quin, & nobis place-
ret iactura vnius partis nostri
corporis, si eam consequeretur
acquisitio partis magis utilis,
ac bonæ. Secūdò idē probatur;
quia alium conceptum habe-
mus de principio intellectiuo,
ac de sensitiuo; sic enim dici-
mus *ego sentio*; vt tamen appa-
reat quod & oculus noster sen-
tit, & quod oculo separato re-
maneret ly *ego*, non remanen-
te eo, quod in me realiter sen-

A s tic.

tiebat; non sic de intellectione,
quam sic apparet elici à nobis,
vt idem sit auferre id, quod eā
elicit, & auferre nos ipsos. Igi-
tur ablato corpore, adhuc re-
maneret intellectiuum, quod
proinde à corpore, hoc est à
materia non dependet. Tertiò,
in hoc differt appetitus intelle-
ctiuus à sensitiuo, quod actus
sensitiui tendat solum in bonū
hic, & nunc: sic enim propor-
tionatur cognitioni sensitivæ
limitatæ ad hic, & nunc. At ve-
rò actus intellectiui appetitus
tendit in bonum æternū, quod
apprehenditur ab intellectu:
hæc autem tendentia, cum sit
in omnibus hominibus, est à
natura, adeoque non potest es-
se vana; igitur tendit in bonū
possibile enti intellectiuo. At-
qui

De Angelis. Cap. I. 11

qui bonum æternum non est naturaliter possibile intellectui existenti in corpore, quia hoc necessariò corrumpitur. Ergo est possibile intellectui potenti manere extra corpus.

4 Vltimò, vt arguit S. Thomas, anima rationalis cognoscit omnia corpora, ergo distinguui debet à quolibet. Sic pupilla, vt cognoscat omnes colores nullum habere debet. Sciendum verò, pro confirmatione huius rationis, quod contraria, quæ secundum esse reale opponuntur, puta albedo, & nigredo, possunt coniungi secundum intentionale. Patet: est enim simul coniungibilis visio vtriusque. At verò si ex ijs, quæ realiter sunt contraria vni habeat esse reale, & aliud

A 6 esse

esse intentionale; tunc ea pariter opponuntur in eodem; quemadmodum opponeretur secundum esse utrinque reale; & ideò, si pupilla sit infecta rubore, videt nigrum ut rubrum; quoniam esse intentionale nigri, quod benè staret cum esse intentionale rubri, repugnat cum eiusdem esse reali. Si igitur anima esset corporea haberet contrarietatem cum quibusdam formis corporeis, qualem contrarietatem habet quodlibet corpus, unde nec eas secundum esse intentionale recipere posset: ac proinde, ut sit cognoscitiva omnis corporis, oportet eam esse incorpoream, ad hoc ut, cum nulli sit contraria, possit omnia recipere secundum esse intentionale ipsorum.

s. Ne-

5 Neque obstat, etiam in intellectu coniungi duo contraria, alterum secundum esse reale, alterum secundum esse intentionale, vt v. g. assensus, & simul cognitio dissensus: nā respondetur: actus intellectus non habere veram contrarietatem, qualem habent formæ corporeæ, quæ opponuntur ex limitatione materiæ: sed habere oppositionem ratione obiecti, qua ratione etiam in Deo, qui est illimitatus, & infinitus, repugnant simul assensus, & dissensus; amor & odiū. Cum verò hæc oppositio obiectiua non habeat locum, si alter ex his actibus habeatur secundum esse reale, alter secundum esse intentionale, ideo possunt hoc modo coniungi
in

in anima . Accedit ad hæc auctoritas Scripturæ; tum pro spiritualitate Angelorum ad Hæbreos 1. *Omnes sunt administratorij spiritus in ministerium missi, & Apocalypsis 1. septem spiritus dicuntur esse in conspectu Throni Dei, & Luca 10. spiritus subijciuntur vobis, & alibi sæpè; tum pro spiritualitate animæ, quæ vocatur spiritus Iacobi 2. & 1.*

ad Corint. cap. 1.

& 4. ut omit.

tam Con-

cilia, & Pa-

tres.